

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

29. marts 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 433 (Alm. del) af 1. marts 2019

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse det årlige forbrug af konsulenter (i mio. kr.) i staten for perioden 2008 og frem til og med i dag i en tabel og fordele det årlige forbrug af konsulenter (i mio. kr.) i staten for perioden 2008 og frem til og med i dag på de forskellige ministerier i en tabel?

Svar

Opgørelsen af statens forbrug af konsulenter fra 2008 og frem bygger på flere forskellige datagrundlag:

- For årene 2008 til 2014 er anvendt den statslige indkøbsdatabse, som bygger på regnskabstal¹
- For årene 2015 til 2016 er anvendt den statslige indkøbsdatabse, men med en mere detaljeret registreringsramme
- For 2017-2018 er anvendt den statslige fakturadatabase²

De tre opgørelser og uddybende forklaringer af deres datagrundlag findes nedenfor. Finansministeriet bemærker, at det på grund af forskellene i registreringspraksis og dermed i opgørelsesmetode ikke er muligt at foretage en direkte sammenligning over tid på tværs af de tre datagrundlag.

Alle tre opgørelser baserer sig på ministeriernes egne registreringer af udgifter til indkøb. Registreringen omfatter departementer og styrelser, men ikke selskaber og selvejende institutioner mv., da selvstændige offentlige virksomheder og selvejende institutioner har ikke pligt til at kategorisere deres indkøb eller til at indrapportere deres indkøb til Moderniseringsstyrelsen. Da alle tal baserer sig på ministeriernes manuelle registreringer af indkøbskategorier, er opgørelsen forbundet med en vis usikkerhed samt risiko for uens praksis på tværs af ministerområder samt mellem årene.

¹ Databasen blev opdateret manuelt med data fra NavisionStat samt manuelle indsendelser af data fra de institutioner, som bruger andre regnskabssystemer.

² Data opdateres automatisk fra data fra IndFak samt data, som indsendes manuelt fra institutioner, som ikke bruger IndFak.

Der kan i opgørelserne derudover ikke skelnes mellem, om managementkonsulentydelse er indkøbt til brug for ministeriernes interne drift eller til forsknings-, udviklings- eller specialisopgaver målrettet ministeriernes eksterne interessenter, hvilket for nogle ministerier, eksempelvis Undervisningsministeriet, udgør en stor del af det samlede managementkonsulentforbrug.

Det statslige forbrug af konsulenter i perioden 2008 til 2014

Det samlede statslige forbrug af konsulenter i perioden 2008 til 2014 fordelt på ministerområder er opgjort i tabel 1.

Opgørelsen af det statslige forbrug af konsulenter i perioden 2008 til 2014 bygger på ministeriernes egne registreringer af udgifter fordelt på indkøbskategorier. Disse registreringer er samlet i den statslige indkøbsdatabase. Det bemærkes, at løbende ressourceomlægninger besværliggør direkte sammenligninger over tid.

Registreringsrammen er overvejende lavet for at understøtte grundlaget for at indgå fællesstatslige indkøbsaftaler og dermed opnå effektiviseringer i regi af Statens Indkøbsprogram. Det samlede forbrug af konsulenter er for 2008-2014 opgjort på baggrund af indkøbskategorierne: Konsulentydelse (ej IT), Konsulentydelse - Management, Konsulentydelse - HR og ledelse, Konsulentydelse - Økonomi, Konsulentydelse - Bodyshopping og IT-konsulenter.

Opgørelsen viser, at de samlede, statslige udgifter til eksterne konsulenter faldt i perioden 2008 til 2014.

Tabel 1**Statens forbrug af konsulenter fordelt på ministerier, 2008-2014 (mio. kroner)**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ministerium							
Statsministeriet	1	0	1	0	2	1	1
Udenrigsministeriet	61	169	110	86	94	63	53
Justitsministeriet	240	302	326	325	346	305	384
Finansministeriet	204	199	228	236	250	267	191
Forsvarsministeriet	554	342	217	218	276	303	381
Økonomi- og Indenrigsministeriet	-	-	-	-	106	134	104
Børne- og Socialministeriet	126	131	98	104	118	96	144
Beskæftigelsesministeriet	253	237	276	251	248	175	144
Udlændinge- og Integrationsministeriet	51	83	82	107	-	-	26
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	87	96	97	159	188	183	165
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter					79	58	
Sundheds- og Ældreministeriet	211	278	291	313	166	173	173
Skatteministeriet	564	196	137	587	656	536	69*
Undervisningsministeriet	252	281	226	188	178	183	228
Kulturministeriet	173	174	161	144	125	125	106
Kirkeministeriet	2	2	2	2	11	8	1
Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	648	524	437	408	200	118	77
Miljø- og Fødevarerministeriet	440	462	388	534	510	535	487
Uddannelses- og Forskningsministeriet	96	138	119	85	104	89	111
Erhvervsministeriet	192	259	168	144	155	185	231
Total	4.155	3.872	3.362	3.892	3.809	3.538	3.077

Anm.: Løbende priser. Opgørelsen baserer sig på ministeriernes indrapporterede indkøb (Indkøbsdatabasen).

Moderniseringsstyrelsen kan ikke validere kategoriseringen, og opgørelsen er dermed behæftet med usikkerhed. Opgørelsen kan have afvigelser fra tidligere opgørelser afhængigt af opgørelsestidspunktet, bl.a. fordi de enkelte institutioner kan foretage løbende ændringer i regnskabet et stykke ind i det nye år.

Opgørelsen omfatter de institutioner i staten, som er forpligtede af Cirkulære om indkøb i staten. Opgørelsen omfatter f.eks. ikke Folketinget, selvejende institutioner, statslige virksomheder eller institutioner, der er placeret udenfor Danmark. Kreditnotaer er fratrukket. For data fra indkøbsdatabasen gælder, at indkøb indgår efter bogføringsdato. Der kan være gennemført regnskabsmæssige korrektioner, der påvirker tallene. Ved sammenlægninger af ministerområder er forbruget lagt sammen, f.eks. Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Ved ressort- og navneændringer følger forbruget paragraffen. Udsving i forbrug kan dermed også skyldes, at ministerområdet kan ændre størrelse hen over tid. Bemærk, at der på grund af afrundinger kan være forskel mellem den opgjorte total for et år og summen af de anførte udgifter fordelt på ministerområdernes for det samme år.

* Skatteministeriet har i 2014 fejkategoriseret alle udgifter til IT-konsulenter, hvorfor tallet ikke afspejler det reelle forbrug. Fejlpraksissen blev rettet op i 2015.

Kilde: Moderniseringsstyrelsens indkøbsdatabase (regnskabsdata)

Det statslige forbrug af konsulenter i perioden 2015 til 2016

Det samlede statslige forbrug af konsulenter i perioden 2015 til 2016 er opgjort i tabel 2. I lighed med opgørelsen af det statslige forbrug af konsulenter i perioden

2008 til 2014 bygger opgørelsen for 2015 til 2016 på ministeriernes egne registreringer af udgifter fordelt på indkøbskategorier. Disse registreringer er samlet i den statslige indkøbsdatabase. Registreringsrammen er ændret fra 2014 til 2015 på foranledning af Rigsrevisionen, således at registreringsrammen blev gjort mere detaljeret med henblik på, at det i højere grad blev muligt at få mere retvisende og styringsrelevant information. Det samlede forbrug af konsulenter fra 2015 og frem opgøres derfor på baggrund af indkøbskategorierne: Managementkonsulenter, Øvrige rådgivende konsulenter, Rådgivende IT-konsulenter, drift, Rådgivende IT-konsulenter, udvikling, Udførende IT-konsulenter, drift, Udførende IT-konsulenter, udvikling samt efterregistreringer på 2014-kategorier.

Denne ændring i opgørelsesmetoden fra 2014 til 2015 betyder, at opgørelserne for perioden 2015-2016 ikke er direkte sammenlignelig med opgørelserne for perioden 2008-2014.

Opgørelsen viser en stigning på ca. 600 mio. kroner fra 2015 til 2016.

Tabel 2

Statens forbrug af konsulenter fordelt på ministerier, 2015-2016 (mio. kroner)

	2015	2016
Ministerium		
Statsministeriet	0	1
Udenrigsministeriet	64	84
Justitsministeriet	259	338
Finansministeriet	136	219
Forsvarsministeriet	274	300
Økonomi- og Indenrigsministeriet	40	–
Børne- og Socialministeriet	101	121
Beskæftigelsesministeriet	146	155
Udlændinge- og Integrationsministeriet	32	54
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	151	190
Sundheds- og Ældreministeriet	258	376
Skatteministeriet	667	812
Undervisningsministeriet	177	258
Kulturministeriet	60	67
Kirkeministeriet	1	2
Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	134	144
Miljø- og Fødevarerministeriet	290	272
Uddannelses- og Forskningsministeriet	70	81
Erhvervsministeriet	170	191
Total	3.027	3.667

Anm.: Løbende priser. Opgørelsen baserer sig på ministeriernes indrapporterede indkøb (Indkøbsdatabasen). Moderniseringsstyrelsen kan ikke validere kategoriseringen, og opgørelsen er dermed behæftet med usikkerhed. Opgørelsen kan have afvigelser fra tidligere opgørelser afhængigt af opgørelsestidspunktet, bl.a.

fordi de enkelte institutioner kan foretage løbende ændringer i regnskabet et stykke ind i det nye år. Opgørelsen omfatter de institutioner i staten, som er forpligtede af Cirkulære om indkøb i staten. Opgørelsen omfatter f.eks. ikke Folketinget, selvejende institutioner, statslige virksomheder eller institutioner, der er placeret udenfor Danmark. Kreditnotaer er fratrukket. For data fra indkøbsdatabasen gælder, at indkøb indgår efter bogføringsdato. Ved sammenlægninger af ministerområder er forbruget lagt sammen, f.eks. Miljøministeriet, Fødevareministeriet og Miljø- og Fødevareministeriet i 2015. Ved ressort- og navneændringer følger forbruget paragraffen. Udsving i forbrug kan dermed også skyldes, at ministerområdet kan ændre størrelse hen over tid. Bemærk, at der på grund af afrundinger kan være forskel mellem den opgjorte total for et år og summen af de anførte udgifter fordelt på ministerområdernes for det samme år.

Kilde: Moderniseringsstyrelsens indkøbsdatabase (regnskabsdata).

Det statslige forbrug af konsulenter i 2017-2018

Det statslige forbrug af konsulenter i 2017-2018 er opgjort i tabel 3. Opgørelsen i det statslige forbrug af konsulenter i 2017-2018 adskiller sig metodisk fra de ovenanførte opgørelser, idet opgørelser for 2017 og frem baserer sig på data fra den statslige fakturadatabase, der indeholder alle varer og tjenester, som ministerierne har godkendt fakturaer for. Den statslige indkøbsdatabase baserer sig i modsætning hertil på regnskabsdata.

Begrundelserne for dette skifte i datagrundlaget for opgørelsen af statens indkøb er bl.a., at fakturadata indeholder flere og mere præcise oplysninger, og at størstedelen af informationsindhentningsprocessen er automatiseret.

Skiftet i datagrundlaget betyder, at datagrundlaget er væsentligt bredere end tidligere, da der medtages flere regnskabskonti i opgørelsen end tidligere. Således indgår der i opgørelsen fra 2017 og frem eksempelvis også indkøb af konsulentydelse vedrørende anlægsudgifter inden for Transport-, Bygge- og Boligministeriets område.

Det bemærkes, at opgørelsen for Transport-, Bygge- og Boligministeriet er ændret for 2017 ift. besvarelsen af FIU 619. I nærværende svar er der efter aftale med Transport-, Bygge- og Boligministeriet medtaget alt indkøb af konsulentydelse uanset om købet vedrører anlægsprojekter, som ikke var medtaget i forbruget før 2017. Det skal dog bemærkes, at Moderniseringsstyrelsen har konstateret en række fejlkategoriseringer inden for indkøb af ingeniører i forbindelse med anlægsprojekter, som fejlagtigt er kategoriseret som managementkonsulenter. Moderniseringsstyrelsen er i dialog med Transport-, Bygge og Boligministeriet om at rette op på denne praksis.

Det bemærkes generelt, at Moderniseringsstyrelsen kun i begrænset omfang kan validere ministeriernes kategorisering, og opgørelsen er dermed behæftet med usikkerhed. Fejl, der konstateres i fakturadatabasen, kan ikke rettes med tilbagevirkende kraft. I den udstrækning, at Moderniseringsstyrelsen konstaterer betydelige fejlkategoriseringer, vil styrelsen anmode ministerne om at korrigere deres kategorisering fremover.

Tabel 3**Statens forbrug af konsulenter fordelt på ministerier, 2017-2018 (mio. kroner)**

	2017	2018
Ministerium		
Statsministeriet	0	0
Udenrigsministeriet	258	208
Justitsministeriet	281	276
Finansministeriet	257	337
Forsvarsministeriet	309	262
Økonomi- og Indenrigsministeriet	57	67
Børne- og Socialministeriet	75	122
Beskæftigelsesministeriet	169	195
Udlændinge- og Integrationsministeriet	92	111
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	241	245
Sundheds- og Ældreministeriet	273	257
Skatteministeriet	1.256	1.223
Undervisningsministeriet	240	251
Kulturministeriet	100	93
Kirkeministeriet	2	2
Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	421	421
Miljø- og Fødevarerministeriet	190	195
Uddannelses- og Forskningsministeriet	64	71
Erhvervsministeriet	254	288
Total	4.539	4.623

Anm.: Løbende priser. Opgørelsen baserer sig på ministeriernes fakturaer (Fakturadatabasen).

Moderniseringsstyrelsen kan kun i begrænset omfang validere kategoriseringen, og opgørelsen er dermed behæftet med usikkerhed. Opgørelsen kan af forskellige årsager have afvigelser fra tidligere opgørelser afhængigt af opgørelsetidspunktet. Opgørelsen omfatter de institutioner i staten, som er forpligtede af Cirkulære om indkøb i staten. Opgørelsen omfatter f.eks. ikke Folketinget, selvejende institutioner, statslige virksomheder eller institutioner, der er placeret udenfor Danmark. Kreditnotaer er fratrukket. For data fra fakturadatabasen indgår køb efter fakturadato og tallene kan ikke påvirkes af regnskabsmæssige korrektioner. Dette betyder også, at fejl, der opdages senere, ikke kan rettes i databasen med tilbagevirkende kraft.

Bemærk, at der på grund af afrundinger kan være forskel mellem den opgjorte total for et år og summen af de anførte udgifter fordelt på ministerområdernes for det samme år.

Kilde: Moderniseringsstyrelsens fakturadatabase (fakturadata), opgjort i januar 2019

Det bemærkes, at forbruget af 'managementkonsulenter inkl. øvrige rådgivende konsulenter' er faldet og er på omtrent samme niveau i 2018 som i 2014, *jf. tabel 4*.

Tabel 4

Statens forbrug af konsulenter fordelt på kategorier, 2008-2018 (mio. kroner)

Indkøbskategori	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Managementkonsulenter	2.357	2.457	2.008	2.017	1.846	1.868	1.786	996	982	1.171	802
Øvrige rådgivende konsulenter								315	490	920	909
Managementkonsulenter inkl. øvrige rådgivende konsulenter	2.357	2.457	2.008	2.017	1.846	1.868	1.786	1.312	1.472	2.091	1.711

Anm.: For 2008-2014: Se anmærkninger i tabel 1. For 2015-2016: Se anmærkninger i tabel 2. For 2017-2018: Se anmærkninger i tabel 3

Kilde: Moderniseringsstyrelsens indkøbsdatabase (regnskabsdata) og Moderniseringsstyrelsens fakturadatabase (fakturadata), opgjort i januar 2019

Med venlig hilsen

Sophie Løhde
Minister for offentlig innovation